

REGULERING AV FISKET ETTER UER I 2022

A) SNABELUER (*S. MENTELLA*) NORD FOR 62° N

Det vises til forslag til ny forskrift om fiskeritillatelse og kvotefaktorer som er sendt på høring med frist 12. februar 2022. Det legges til grunn at høringen ikke får virkning for reguleringen for 2022.

1 SAMMENDRAG

Fiskeridirektøren viser til at totalkvoten for snabeluer er fastsatt til 67 210 tonn i 2022. Dette innebærer en økning på 1,6 % sammenliknet med inneværende år. På denne bakgrunn foreslår Fiskeridirektøren at fartøy med torsketrål- og seitråltillatelse reguleres med maksimalkvoter på 1 500 tonn.

Avsetningen på 100 tonn til bifangst av snabeluer for fartøy som ikke har adgang til å delta i et direktefiske, videreføres.

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre fredningstiden fra og med 1. mars til og med 9. mai.

Fiskeridirektøren foreslår å åpne for bruk av flytetral i deler av de områdene hvor det i dag kun er tillatt å benytte bunnetral i et direktefiske etter snabeluer, se vedlegg. Videre foreslås det at det kan gis tillatelse etter søknad til et direktefiske etter snabeluer med flytetral i de øvrige områdene som er åpne for direktefiske med bunnetral.

2 FISKET I 2020

Totalkvoten for 2020 ble fastsatt til 55 860 tonn i tråd med ICES' anbefaling. Dette var en økning på 3,9 % sammenliknet med 2019. Etter kvotebytter med Russland og EU kunne norske fartøy fiske 36 219 tonn. Av dette ble 100 tonn avsatt til bifangst og 34 tonn til forskningsformål. Den disponible kvoten til trålernes direktefiske utgjorde dermed 36 085 tonn.

Lengdemålinger viser at snabeluer i området Sørbakken sør for Bjørnøya er under minstemål i første kvartal, og på denne bakgrunn var et område sør for Bjørnøya stengt i første kvartal.

Fredningstiden for fisket med bunnetral i 2020 ble satt til perioden 1. mars til og med 9. mai for å legge til rette for en balansert høsting av hann- og hunnfisk.

Ved årets start ble trålerne regulert med maksimalkvoter på 1 200 tonn. Dette tilsvarte en overregulering på ca. 16 %. I løpet av våren og sommeren ble det foretatt en rekke refordelinger, og maksimalkvoten ble til slutt økt til 4 000 tonn.

I løpet av 2020 ble det fisket 33 983 tonn snabeluer av fartøy med torskestrål- og seistråltillatelse. Inkludert i dette kvantumet var 2 040 tonn fisket med flytetral.

34 fartøy deltok i fisket, med svært varierende grad av kvoteutnyttelse. Av disse landet 6 fartøy mindre enn 100 tonn uer. Det ble gitt 14 dispensasjoner til et direktefiske etter snabeluer med flytetral (uten sorteringsrist og minimum 100 mm maskevidde) i områder som kun var åpnet for direktefiske etter snabeluer med bunntral. Ti fartøy deltok i prøvefisket etter snabeluer med flytetral, og fisket foregikk i hovedsak i områder på Eggakanten mellom N72°00 og N73°40.

3 REGULERINGEN I 2021

I 2021 ble totalkvoten fastsatt til 66 158 tonn i tråd med ICES' anbefaling. Dette var en økning på 18 % sammenliknet med 2020. Etter kvotebytter med Russland og EU kunne norske fartøy fiske 43 534 tonn. Av dette ble 100 tonn avsatt til bifangst og 55 tonn til forskningsformål. Den disponible kvoten til trålernes direktefiske ble dermed 43 379 tonn.

Fredningstiden for fisket med bunntral i 2021 ble satt til perioden 1. mars til og med 9. mai for å legge til rette for en balansert høsting av hann- og hunnfisk.

Ved årets start ble trålerne regulert med maksimalkvoter på 1 500 tonn. Dette tilsvarer en overregulering på ca. 32 %. I løpet av våren og sommeren har det blitt foretatt en rekke refordelinger, og maksimalkvoten ble til slutt økt til 3 500 tonn. Kvoteutnyttelsen har vært god, og fisket ble stoppet 26. august.

Hittil i år har det blitt fisket 42 397 tonn snabeluer av fartøy med torskestrål- og seistråltillatelse. Inkludert i dette kvantumet er 8 315 tonn fisket med flytetral, se punkt 2 i sak 5 B). Til sammen 36 fartøy har deltatt i fisket, med svært varierende grad av kvoteutnyttelse. Av disse har 8 fartøy landet mindre enn 100 tonn snabeluer. I år ble fisket stoppet på maksimalkvotene fra og med 26. august og fisket fortsetter innenfor bifangstreguleringer.

I 2019 og 2020 kunne fartøy på nærmere vilkår som en prøveordning få tillatelse til bruk av flytetral i de områdene hvor det ellers kun kan fiskes med bunntral. På grunnlag av erfaringene fra forsøkene fant Fiskeridirektoratet i 2021 å kunne gi en generell dispensasjon fra forbudet mot å fiske snabeluer med flytetral. Resultatene fra prøvefisket viser at flytetral synes å være mer målrettet i fisket etter snabeluer enn bunntral, ettersom kun et mindre antall av vanlig uer er blitt registrert. For nærmere beskrivelse se vedlagte rapport «Flytetralforsøk for fiske etter snabeluer» fra Havforskningsinstituttet (HI).

4 BESTANDSSITUASJONEN

Gytebestanden økte jevnt fra 1992 til 2007 og har siden stabilisert seg noe under 2007-nivået, men den er langt over føre-var-gytebestand (B_{pa}). Årsklassene 1996-2003 var svake, mens årsklassene 2005-2010 anses for å være sterke og årsklassene etter 2010 er i overkant av langtidsgjennomsnittet. Fiskedødeligheten har økt fra og med 2014, men er fortsatt lav.

På møtet i Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjon i høst, ble det vist til at man tidligere har diskutert ulike forvaltningsregler for snabeluer, og det var enighet om at forskerne skal arbeide videre med forslag til forvaltningsregel for denne bestanden frem til 52. sesjon i 2022.

ICES anbefaler at ved føre-var-tilnærming, skal fangst i 2022 ikke overstige 67 210 tonn snabeluer, og at de tiltak som er på plass for å beskytte yngelen bør opprettholdes.

5 RAMMEVILKÅR I KVOTEAVTALEN MED RUSSLAND FOR 2022

I kvoteavtalen mellom Norge og Russland for 2015 ble partene enige om følgende fordeling av bestanden av snabeluer;

- Norge: 72 %
- Russland: 18 %
- Tredjeland: 10 % (Fiskevernsonen ved Svalbard: 4,1 %, internasjonalt farvann i Norskehavet (NEAFC-området): 5,9 %)

Denne fordelingen gjaldt i 2015 - 2017, og fornyes automatisk med mindre en av partene ber om reforhandling av fordelingen av andeler.

Totalkvoten på snabeluer er fastsatt av Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjon til 67 210 tonn snabeluer i tråd med ICES sin tilrådning. Dette vil innebære en kvote på 48 391 tonn til Norge i 2022. Dersom man tar høyde for kvotebytter med Russland og EU på nivå med foregående år, vil den norske kvoten bli 44 291 tonn. Det tas i det videre saksframlegget utgangspunkt i en norsk disponibel kvote på 44 291 tonn snabeluer for 2022.

6 REGULERINGEN AV FISKET ETTER SNABELUER I 2022

6.1 BAKGRUNN

Basert på ICES' forvaltningsråd, samt en rapport fra NEAFC om sonetilhørighet, åpnet Nærings- og fiskeridepartementet fra 2014 for et direktefiske etter snabeluer for norske fartøyer i Norges økonomiske sone og i fiskerisonen ved Jan Mayen. Trålnernes direktefiske etter snabeluer ble begrenset til et område fastsatt med bakgrunn i følgende kriterier:

1. Gi vanlig uer beskyttelse
2. Minst mulig beskatning av småfisk av torsk, hyse, sei og blåkveite
3. Beskytte snabeluer mot beskatning i gytetid og under oppvekst

I tillegg ble det bestemt at direktefisket etter snabeluer skulle stanses i gyteperioden i mars og april.

6.2 REGULERING I 2022

Fiskeridirektøren viser til pågående prosess med utlysning av forskningskvoter for 2022. Størrelsene på kvanta som avsettes til undervisningsordningen, forskningsformål og lærlingkvoter for 2022 er først kjent når endelig forskrift fastsettes rett før årsskiftet. En eventuell avsetning til forskning og undervisning vil gå til fradrag på totalkvoten. Avsetningenes størrelse utgjør en svært liten andel av totalkvotene i de enkelte fiskeriene og har derfor ingen betydning for forslaget til regulering.

For inneværende år er det avsatt 100 tonn snabeluer til bifangst for fartøy som ikke har adgang til å delta i et direktefiske etter snabeluer. Hittil i år er det registrert ti tonn snabeluer tatt som bifangst. Det bør likevel fortsatt tas høyde for et høyere bifangstkvantum i fisket med småmasket trål.

Fiskeridirektøren foreslår at det av den norske kvoten avsettes et kvantum på 100 tonn til bifangst av snabeluer for fartøy som ikke har adgang til å delta i et direktefiske i 2022.

Årets erfaring fra fisket viser at det er ulik utnyttelse av kvotene hos de 40 fartøyene som har adgang til å delta i et direktefiske. Tidligere år var fisket regulert med fartøykvoter med en svak overregulering fra årets begynnelse. De siste tre årene har fisket vært regulert med maksimalkvoter. Fartøykvoter uten overregulering vil utgjøre 1 105 tonn. En maksimalkvote på 1 500 tonn vil innebære en overregulering på ca. 36 %.

Fiskeridirektøren foreslår en maksimalkvote på 1 500 tonn til fartøy som har adgang til å delta i direktefisket etter snabeluer i 2022.

6.3 OMRÅDEBEGRENSNING OG FREDNINGSPERIODE

Fredningstiden for fisket med bunntrawl i 2021 ble satt til perioden 1. mars til og med 9. mai for å legge til rette for en balansert høsting av hann- og hunnfisk. I 2021 har trålere fra referanseflåten samlet inn nytt datamateriale fra fiske i fredningsperioden for å se om fangstsammensetningen kunne forsvare en tidligere åpning av det direkte fisket etter yngleperioden. Datamaterialet viser at kjønnsfordelingen fremdeles er skeiv rundt 10. mai, da 1/3 er hunnfisk og 2/3 er hannfisk i fiskeområdene. HI tilrår at det direkte fisket ikke åpnes før 10. mai.

For å få bedre datagrunnlag om kjønnsammensetning i perioden før åpningsdato, anbefales det at det også i 2022 kan gis dispensasjon til et begrenset antall fartøy i referanseflåten til å starte opp et fiske på en tidligere dato. Vilkåret er at de samler inn data og materiale som gjør HI bedre i stand til å fastsette en biologisk tilpasset oppstartdato i dette fisket.

Fiskeridirektøren foreslår at fredningstiden settes slik at det blir forbudt å fiske uer med bunntrawl i tidsrommet fra og med 1. mars til og med 9. mai. Det kan gis dispensasjon til at fartøy fra HIs referanseflåte på gitte vilkår kan starte fisket i fredningsperioden.

HI har estimert en gjennomsnittslengde sør for Bjørnøya på 29 cm i første kvartal, som er under minstemålet. Med bakgrunn i dette foreslås det at området holdes stengt i januar og februar. Også her anbefales det at enkelte fartøy fra HIs referanseflåte kan få dispensasjon til å fiske i dette området i januar og februar for å få bedre kunnskap om først og fremst lengdesammensetningen i dette fisket, men også kjønnsbalansen. Det forutsettes at vilkårene som er nevnt ovenfor oppfylles.

Fiskeridirektøren foreslår at et område sør for Bjørnøya holdes stengt i januar og februar, se vedlegg. Det foreslås at det kan gis dispensasjon for at fartøy fra HIs referanseflåte på gitte vilkår kan fiske i dette område i januar og februar.

For å unngå for høy innblanding av vanlig uer ble områdene for direktefiske etter snabeluer endret i 2019 i samråd med HI og næringen.

Fiskeridirektøren foreslår i hovedsak å videreføre periodene og områdene for hvor og når det direkte fisket etter snabeluer tillates (se vedlegg).

Fiskeridirektoratet viser til vedlagte rapport «Flytetrålforsøk for fiske etter snabeluer» fra HI. Resultatene fra prøveordningen med fiske med flytetrål etter snabeluer, viser at innblanding av vanlig uer ikke har vært et problem i de områder og perioder fisket har pågått.

Fiskeridirektøren foreslår å endre området for fiske med flytetrål etter snabeluer i tråd med anbefalingen fra HI:

Avgrensning for fiske med flytetrål i perioden fra og med 1. januar til 1. mars i Norges økonomiske sone nord og vest av følgende linjer:

1. Fra yttergrensen av Norges økonomiske sone på Ø 017°30', og videre til
2. N 72°00,00' Ø 017°30,00'
3. N 72°00,00' Ø 014°40,00'
4. N 71°45,00' Ø 014°45,00'
5. N 71°00,00' Ø 016°48,00'
6. N 70°27,81' Ø 016°53,00'
7. N 68°00,00' Ø 009°24,00'
8. N 66°11,00' Ø 004°56,00'
9. N 65°20,00' Ø 004°25,00'
10. Videre langs N 65°20,00' til yttergrensen av Norges økonomiske sone.

Avgrensning for fiske med flytetrål ved åpning av direktefisket etter snabeluer i mai i Norges økonomiske sone nord og vest av følgende linjer:

1. Fra yttergrensen av Norges økonomiske sone på Ø 021°00', og videre til
2. N 73°17,88' Ø 021°00,00'
3. N 73°00,00' Ø 017°30,00'
4. N 72°00,00' Ø 017°30,00'
5. N 72°00,00' Ø 014°40,00'
6. N 71°45,00' Ø 014°45,00'
7. N 71°00,00' Ø 016°48,00'
8. N 70°27,81' Ø 016°53,00'
9. N 68°00,00' Ø 009°24,00'
10. N 66°11,00' Ø 004°56,00'
11. N 65°20,00' Ø 004°25,00'
12. Videre langs N 65°20,00' til yttergrensen av Norges økonomiske sone.

Videre vil Fiskeridirektoratet legge til rette for at det kan gis dispensasjon etter søknad til bruk av flytetrål i andre områder hvor det er tillatt med bunntrål i direktefiske etter snabeluer og hvor det er behov for mer data før en generell tillatelse kan gis.

6.4 BIFANGST AV UER I FISKET ETTER ANDRE ARTER

I henhold til avtale mellom Norge og Russland er det ved fiske med bunntrål på andre arter enn uer utenfor det området hvor det er tillatt med direktefiske, tillatt å ha en bifangst på inntil 20 %. Dette kommer frem av utøvelsesforskriftens § 36. Ved fiske med bunntrål innenfor 12 nautiske mil ble bifangstgraden redusert fra 20 % til 10 % i 2016.

Fiskeridirektøren foreslår en videreføring av tillatt bifangst av uer ved fiske med bunntål på andre arter enn uer på henholdsvis 20 % av totalvekten i hver enkelt fangst og av landet fangst ved fiske utenfor 12 nautiske mil fra grunnlinjen og 10 % av totalvekten i hver enkelt fangst og av landet fangst ved fiske innenfor 12 nautiske mil fra grunnlinjen.